

Textielmuseum hip met 'G.e.b.o.r.d.u.u.r.d'

Zelfs kunstenaar Rob Scholte borduurt tegenwoordig. Het Textielmuseum in Tilburg haakt in op de trend en maakte een expositie over de uiteenlopende mogelijkheden van borduren in de moderne kunst: G.e.b.o.r.d.u.u.r.d.

Tilburg Borduren
door Gerrit van den Hoven

'G.e.b.o.r.d.u.u.r.d. gaat niet over borduren', schrijft gastconservator Louise Schouwenberg, docent aan de Designacademie in Eindhoven, in de allereerste zin van haar inleiding in het boekje dat de expositie begeleidt. Dus zoveel vertrouwen heeft het museum nu ook weer niet dat 'Geborduurd' de beoogde doelgroep naar het Tilburgse Textielmuseum trekt.

Die doelgroep zouden liefhebbers van hedendaagse moderne kunst en design moeten zijn. Met namen als Rob Birza, Berend Strik, C.A. Wertheim, Michael Raedecker, Marc Mulders, Alexander van Slobbe, Hella Jongerius en Viktor & Rolf is een groot deel van de nationale top vertegenwoordigd. Borduren is slechts de kapstok waaraan de verschillende kunstvormen bijeen gehangen worden. Rob Birza bijvoorbeeld gebruikt het borduren slechts als

omlijsting. In de expositie zijn twee werken opgenomen uit zijn serie moslimschilderijen, gemaakt naar aanleiding van krantenfoto's tijdens en na de oorlog in Afghanistan. Zo toont 'Paki Prison' een aantal Talibanstrijders achter de tralies. Maar het gaat Birza niet om werkelijkheid maar om een zekere afstand te scheppen. Vandaar dat hij zijn schilderijen heeft gevat in een brede, kleurrijke geborduurde lijst die afstand geeft en relateert. Birza wil dat we opnieuw en met andere ogen naar de afbeeldingen kijken.

Vrouwen

Borduren was en is nog steeds een vrouwenaangelegenheid. Een activiteit die nog immer wordt gezien als tijdsverdrif waarbij tafellakens en beddengoed werden versierd met tegel-

• C.A. Wertheim, 'Strawberryfields for ever (nr. 2) Zelfportret 2004',

tjesteksten of oubollige versieringen. Een imago waar het Textielmuseum al jarenlang wat aan poogt te veranderen. Soms spelen kunstenaars ook in op dat imago van truttigheid. Bijvoorbeeld door teksten te borduren die net anders zijn dan de overbekende spreuken. Karin Arink doet dat bijvoorbeeld in 'Solliciting'. De Duitse kunstenaar Rosemarie Trockel introduceerde het handwerken een kwart eeuw geleden in de moderne beeldende kunst. Het inzetten van bren borduurtechnieken voor haar feministische schilderijen was een vondst die veel werd nagevolgd. Ook in 'Geborduurd' echoot de invloed van Trockel nog na, bijvoorbeeld in

het werk van Hinke Schreuders en Esther Jiskoot.

Terecht ruime aandacht is ingeruimd voor Berend Strik. Strik gebruikt foto's uit de Penthouse en Playboy voor zijn werk. Door pornografische afbeeldingen te borduren, gebeurde er iets merkwaardigs. De afbeeldingen werden neutraal en ongevaarlijk. Strik gebruikt de borduursteek om het beeld te manipuleren. Michael Raedecker, de in Londen wonende Nederlandse kunstenaar wiens schilderijen voor heel veel geld verkocht worden, doet iets soortgelijks. Hij gebruikt in olieverf gewikkelde draden als een schilderkunstig middel om de illusie te verstevigen of juist te verzwakken. C. A. Wertheim zet, net als Birza, het relatief onschuldige borduurwerk in voor het weerge-

• Boven: C.A. Wertheim, Zelfportret, 1989. Onder: 'Stop Bleeding', ontwerp Marc Mulders, uitvoering Brechje Trompert en Diana Schouren, 2005.

ven van oorlogssituaties. Haar 'Strawberryfield for ever (nr 2)' (2004) toont de kunstenaar in een soort cocon op een bezaaid strand. Om het borduurwerk in een context te plaatsen, haalde het museum ook enkele oudere borduurwerken uit de depots. Ook vestigt de expositie de aandacht op borduurontwikkelingen in de ontwerperswereld. Maar eigenlijk was dat niet eens nodig geweest. De moderne kunstinalshoek biedt op zich al voldoende interessante inzichten.

'Geborduurd' 18 februari t/m 4 juni, Textielmuseum Tilburg.